

РЕШЕНИЕ

№ 409

гр. Благоевград, 07.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на четвърти юли през две
хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Надя Узунова

Членове: Миглена Йовкова
Гюлфие Яхова

при участието на секретаря Анастасия Фотева
като разгледа докладваното от Гюлфие Яхова Въззивно гражданско дело №
20231200500572 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по въззивна жалба на Главна дирекция „П.Б.З.Н.“ – МВР, чрез пълномощник, срещу Решение № 906888/03.11.2022г., постановено по гр.д. № 3429/2019г., по описа на Районен съд - Благоевград в частта, с която предявеният иск е уважен. Твърди се, че решението е постановено при неправилно тълкуване и прилагане на закона, за което във въззивната жалба се излагат подробни доводи и съображения. Прави се искане за отмяна на решението в обжалваната му част и отхвърляне на предявения иск. Претендират се разноски.

Отделно от това по делото е постъпила и въззивна жалба от адв. Г. Ч., в качеството му на процесуален представител на В.А. Б., срещу решението на първата инстанция, в частта с която предявеният иск е отхвърлен. В жалбата се съдържат оплаквания за незаконосъобразност и неправилност на обжалвания акт. Сочи се, че е постановен в противоречие с материалния закон и събраните по делото доказателства, за което се излагат подробни доводи и съображения. Прави се искане решението на първата инстанция в атакуваната му част да бъде отменено и предявеният осъдителен иск да бъде

уважен. Претендират се разноси.

След образуване на делото пред настоящата съдебна инстанция въззивният съд е констатирал, че жалбоподателят В. Б. е починал преди постановяване на решението на първата инстанция. Ето защо делото е върнато на районния съд, който на мястото на починалата страна са конституирани неговите наследници – Б. К. Б. /съпруга/, К. В. Б. /син/ и С. В. Б. /син/. На последните са връчени преписи от решението и въззивната жалба на Главна дирекция „П.Б.З.Н.“ – МВР. Новоконституираните страни са заявили, че поддържат въззивната жалба подадена от процесуалния представител на починалия им наследодател.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК отговори по жалбите не са подавани.

Съдът, след като прецени наведените от страните доводи, при съобразяване на акта, чиято отмяна се иска, закона и всички останали обстоятелства по делото, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По делото не е спорно, а и от ангажираните пред районния съд доказателства се установява, че между ищеца и ответника е съществувало служебно правоотношение, по силата на което за процесния период В. Б. е заемал длъжността – Инспектор IV степен в група „Оперативен център“ на сектор „Пожарогасителна и С.ителна дейност“ към РДПБЗН Благоевград и е полагала труд при ответника при описаните условия като държавен служител.

Пред районния съд е назначена и изслушана съдебно-счетоводната експертиза, по която вещото лице сочи, че през процесния период служителят е изпълнявала служебните си задължения на смени, съгласно месечните графици при сумарно отчитане на работното време. Вещото лице е посочило действително отработените дни, съответстващият им брой часове, вкл. за нощен труд и получените възнаграждения за тях. Изхождайки от платените суми заключава, че за процесния период отработените нощни часове не са приравнявани към дневните и извънреден труд не е начисляван и изплащан. След извършване на въпросното приравняване, експертът е определил часовете извънреден труд и ги е остойностил.

Първоинстанционният съд е уважил частично предявеният иск по чл. 178, ал.1, т. 3, вр. с чл. 187, ал. 5 ЗМВР и по чл. 86 ЗЗД за сумата 2180, 48 лв.,

ведно със законната лихва от подаване на заявлението до окончателното ѝ заплащане, приемайки, че приложимият закон в случая е ЗМВР и издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове, а не КТ и Наредба за структурата и организацията на работна заплата. Приел е, че нощният труд полага от служителя не следва да се заплаща след преизчисляването му с коефициент 1,143. За разликата над 2180, 48 лв. до 5001 лв. искът е отхвърлен.

Настоящата съдебна инстанция не споделя изводите на районния съд, с които предявеният иск е уважен.

Извънреден труд е полаганият от работника или служителя по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя извън установеното му работно време. За да е основателна една такава претенция следва да е налице възлагане от работодателя изпълнение на служебни задължения извън уговореното време или мълчаливо допускане полагането на труд от служителя извън договореното работно време, от една страна и от друга - ефективното престиране на работната сила съгласно работодателските нареждания извън установеното работно време по правоотношението.

По делото не е спорно, а и от ангажираните писмени доказателства се установява, че между страните е съществувало служебно правоотношение, по силата на което през процесния период ищецът е полагал труд и е бил със статут на държавен служител по см. на чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Не е спорно и това, че наред с дневните е полагала часове нощен труд при описаното работно време. По аргумент на чл. 187, ал. 3 ЗМВР работното му време се изчислява сумарно на тримесечие. При тази система установената нормална продължителност на работното време се спазва средно за определен по-продължителен от деня и седмицата календарен период, като продължителността на отработеното в отделни дни може да надвишава нормалната, а в други да е по-малка. Служителят получава уговореното си възнаграждение за всеки отделен месец и само при превишаване нормата работно време за въведения период на сумарно изчисляване работното време, отчетено в края на периода, ще е налице извънреден труд, за което също се следва възнаграждение.

От ангажираните пред районния съд писмени доказателства не се

установява служителят да е полагал извънреден труд за процесния период. Установява се, че е работил на смени по месечни графици, което изключва въобще извода за полаган труд извън договореното работно време. Не са налице доказателства, установяващи работодателят да е издавал разпореждания за ефективно престоиране на труд извън установеното работно време.

След като в случая не се доказва в края на въведения период на сумарно изчисляване да е налице превишаване нормата за работно време, то през процесния период липсва извънреден труд по смисъла на закона.

В случая не намират субсидиарно приложение на разпоредбите на КТ и в частност чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ.

Нормата на чл. 9, ал. 2 от НСОПЗ е неприложима в конкретния казус, поради наличие на специална регламентация в ЗМВР и подзаконовите актове, издадени по прилагането му, уреждащи именно реда за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане, компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдиx и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи.

Регламентацията на посочените въпроси се съдържа в отменената Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. на министъра на вътрешните работи, действала през процесния период. Соченият подзаконов нормативен акт обаче не предвижда твърдяното преобразуване на отработения нощен труд в дневен при сумарното отчитане на работното време на държавните полицейски служители, за разликата от предишната Наредба №8121з-407/11.08.14г на МВР.

Отсъствието на такава регламентация в приложимата за процесния период Наредба №8121з-776/29.07.16г не представлява непълнота по см. на чл. 46, ал. 2 ЗНА в нормативната уредба за отчитане на нощния труд, тъй като именно заради законовата делегация на чл. 187, ал. 9 ЗМВР, в изпълнение на която министъра на вътрешните работи е изключил исканото от ищеца преобразуване на нощния труд, при определяне редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдиx и почивките за държавните

служители. Заради отсъствие на празнота е неприложим по аналогия чл. 9, ал. 1 от НСОПЗ, предвиждащ превръщането на отработените нощни часове в дневни при трудовите правоотношения (арг.чл.2 и §2 на ЗР на НСОПЗ), не и при служебните, за които по вече изложените съображения са предвидени специални правила.

Именно от съществуващата изрична регламентация за отчитане и заплащане на нощния труд следва, че не са налице предпоставките на уредената правна техника в чл. 46, ал. 2 от ЗНА за преодоляване на празноти в закона чрез правоприлагане по аналогия.

В случая липсват и предпоставките за субсидиарното приложение нормите на КТ, досежно изчисляването и заплащането на извънредния труд, което по начало е възможно само ако е предвидено в приложимия закон. Такива разпоредби в ЗМВР и издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове липсват. Специалната закрила в КТ, към която препраща полагащите нощен труд държавни служители от МВР, не касае заплащането на нощния труд. Поради това и не е налице колизия между чл. 188, ал. 2 ЗМВР и приетите на осн. чл. 179, ал. 2 ЗМВР подзаконовни нормативни актове.

Изводите на настоящата съдебна инстанция не противоречат на постановеното решение на СЕС от 24.2.2022 г. В т. 1 от него е решено, че член 8 и член 12 от Директива 2003/88 ЕО на Европейския парламент и на съвета от 4 ноември 2003 година, относно някои аспекти на организацията на работното време трябва да се тълкуват в смисъл, че не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работещите в публичния сектор като полицаи и пожарникари да е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня; както и че при всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд. В т. 2 от решението на СЕС, е предвидено, че членове 20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС трябва да се тълкува в смисъл, че допускат определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор,

включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел и е съразмерна на тази цел. Безспорно е, че високата обществена значимост на полаганият труд от полицаите и пожарникарите и правомощията им за защитата на гражданите, противодействие на престъпността, защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и П.Б.З.Н., установени в ЗМВР, обосновават съразмерност на законодателната уредба, предвиждаща полагането на 8 часов нощен труд.

В посочения по-горе смисъл е и Тълкувателно решение № 1/2020г. от 15.03.2023 г. по Тълкувателно дело № 1/2020 г. Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд, в което е прието, че отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове.

С оглед на всичко изложено по-горе предявеният осъдителен иск за заплащане на извънреден труд се явява неоснователен. Ето защо атакуваният акт, в частта с който искът е уважен ще следва да се отмени и искът се отхвърли. Решението в частта, касаеща отхвърлянето на иска ще следва да се потвърди.

Съдебното решение ще следва да се отмени и в частта, с която Главна дирекция „П.Б.З.Н.“ – МВР е осъдена да заплати на другата страна разноски в размер на 174,40 лв. и в полза на Районен съд – Благоевград в размер на 239,82 лв.

Предвид изхода на спора ще следва жалбоподателите Б. К. Б., К. В. Б. и С. В. Б. да заплатят на Главна дирекция „П.Б.З.Н.“ – МВР разноски за първата инстанция в размер на 43,60 лв. /доплащане възнаграждение за юрисконсулт до 100 лв./ и разноски за въззивната инстанция в размер на 143,61 лв. /възнаграждение за юрисконсулт и държавна такса/ или общо разноски в размер на 187,21 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 906888/03.11.2022г., постановено по гр.д. № 3429/2019г., по описа на Районен съд - Благоевград, в частта с която Главна дирекция „П.Б.З.Н.“ МВР е осъдена да заплати на В.А. Б. /заместен в хода на процеса от неговите наследници Б. К. Б., К. В. Б. и С. В. Б./ сумата от 2180,48 лева, представляваща неизплатено допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за периода 17.12.2016 г. – 17.12.2019 г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143 и превръщането му в дневен, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда - 17.12.2019 г. до окончателното погасяване на вземането, в частта с която Главна Дирекция „П.Б.З.Н.“ МВР е осъдена да заплати по сметка на Районен съд - Благоевград сумата от 239,82 лева и в частта с която Главна Дирекция „П.Б.З.Н.“ МВР е осъдена да заплати на В.А. Б. /заместен в хода на процеса от неговите наследници Б. К. Б., К. В. Б. и С. В. Б./ разноси по делото в размер на 174,40 лева и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от В.А. Б., с ЕГН *****/заместен в хода на процеса от неговите наследници Б. К. Б., К. В. Б. и С. В. Б./ срещу Главна дирекция „П.Б.З.Н.“ МВР, с адрес: ****, гр.С., ж.к. И., ул. „П.“ ****, ЕИК ****, представлявана от директора Н.С. Н. за заплащане на сумата 2180,48 лева, представляваща неизплатено допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за периода 17.12.2016 г. – 17.12.2019 г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143 и превръщането му в дневен, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 17.12.2019 г. до окончателното погасяване на вземането, като неоснователен.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата му част.

ОСЪЖДА Б. К. Б., ЕГН *****, К. В. Б., ЕГН ***** и С. В. Б., ЕГН *****, да заплатят на Главна дирекция „П.Б.З.Н.“ МВР, с адрес: ****, гр.С., ж.к. И., ул. „П.“ ****, ЕИК ****, представлявана от директора Н.С. Н. сторените за двете съдебни инстанции разноси в размер на общо 187,21 лв.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____